

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/442/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313202883
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4313202883.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporkyniam: 1/ P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., X.-S. XXX a 2/ G. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., X.-S. XXX, o zaplatenie 229,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 26. 11. 2013 č.k. 12C/375/2013-66, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778 do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň v 1. a 2. rade nepripúšťa.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5 do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň v 1. a 2. rade.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným mu dňa 20. 02. 2013 sa navrhovateľ domáhal od odporkýň zaplatenia pohľadávky, pozostávajúcej z istiny vo výške 229,01 eura, úroku z omeškania vo výške 9,31 eura a úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 179,26 eura od 08. 09. 2012 do zaplatenia, pričom platobným rozkazom zo dňa 25. 02. 2013 č.k. 12Ro/80/2013-24 bolo jeho návrhu vyhovené. Odporkyne prevzali platobný rozkaz obe dňa 03. 04. 2013 a dňa 11. 04. 2013 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „ZDRUŽENIE“) oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň, požiadalo o doručenie návrhu s prílohami a uplatnilo si náhradu trov konania. Následne po doručení návrhu ZDRUŽENIE podalo proti platobnému rozkazu dňa 16. 05. 2013 odpor, v ktorom poukázalo na to, že ide o spotrebiteľskú vec a zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13. 02. 2008 uzatvorená s pôvodným veriteľom, z ktorej navrhovateľ vyvodzuje uplatnenú pohľadávku, obsahuje viaceré neprijateľné zmluvné podmienky, obdobne ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25. 05. 2012. Opierajúc sa o ust. § 93 ods. 1 až 4 OSP argumentoval, že v pozícii vedľajšieho účastníka môžu v konaní vystupovať 2 skupiny subjektov a to subjekty, ktoré majú hmotnoprávny záujem na výsledku konania a tiež subjekty, ktoré na vstup do konania oprávňuje samotný zákon. Pokiaľ ide o vstup právnických osôb splnomocnených na vstup do konania na základe zákonného ustanovenia, teória ani prax nie je jednotná v tom zmysle, či je možné v takýchto prípadoch vzniesť námietku neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania. V tejto súvislosti poukázal na to, že navrhovateľ vzniesol námietku neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pretože v konaní o vydanie platobného rozkazu je vedľajšie účastníctvo z povahy veci vylúčené a pokiaľ odporca nepodá odpor proti platobnému rozkazu, nenastanú ani účinky vzniku vedľajšieho účastníctva. Konštatoval, že odporkyne sa k vstupu vedľajšieho účastníka ani k ním podanému odporu nevyjadrili a na výzvu nereagovali. Poukazujúc na ust. § 25 ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10. 06. 2013, ako i ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 01. 2008 dospel k záveru, že v prejednávanej

veci má spor spotrebiteľský charakter, z ktorého dôvodu ZDRUŽENIE má právo z vlastného podnetu vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na strane odporkýň a nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku. Zároveň posúdil odpor podaný ZDRUŽENÍM ako úkon urobený v prospech odporkýň z dôvodu, že v ňom poukazuje na neprijateľnosť zmluvných podmienok a na premlčanie dlhu. Námietke neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníctva vznesenej navrhovateľom preto nevyhovelo.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepripustenia vstupu ZDRUŽENIA ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň do súdneho konania a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti citoval ust. § 93 ods. 2 až 4 OSP a poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 207/2011 a 7Cdo 135/2013, z ktorých plynie, že v konaní o vydanie platobného rozkazu - v tzv. skrátenom (rozkaznom) konaní je vedľajšieho účastníctvo z povahy veci vylúčené a pokiaľ odporcovia nepodajú odpor proti platobnému rozkazu, nemôžu nastať ani účinky vzniku vedľajšieho účastníctva. Za situácie, že odporkyne proti platobnému rozkazu odpor nepodali, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť, ktorý právny názor v obdobných veciach ustálili i viaceré krajské sudy vo svojich rozhodnutiach, ktoré v odvolaní označil. Taktiež poukázal i na čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR a § 4 ods. 1, 3 písm. a/ a § 11 ods. 1 zák. č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a zdôraznil, že združenie len na základe vstupu do súdneho konania získava citlivé osobné údaje, týkajúce sa účastníkov konania bez ohľadu na ich stanovisko, ktorý je striktné vyžadovaný, a preto pokiaľ bude pripustený vstup združenia do súdneho konania bez súhlasu dotknutej osoby, umožní sa mu tak disponovať osobnými údajmi účastníka konania, čím dochádza k porušeniu ústavou garantovaných práv.

Odporkyne ani ZDRUŽENIE sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

V prejednávanej veci obsah spisu preukazuje, že na návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 20. 02. 2013, bolo začaté konanie, v ktorom sa navrhovateľ voči odporkyniam v 1. a 2. rade domáha zaplata sumy 229,01 eura, úroku z omeškania vo výške 9,31 eura a ročného úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 179,26 eura od 08. 09. 2012 do zaplata, ako i náhrady trov konania z titulu porušenia zmluvných povinností odporkyňami, vyplývajúcich im zo Zmluvy o bežnom účte zo dňa 13. 02. 2008 a Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25. 05. 2012. Platobným rozkazom súdu prvého stupňa zo dňa 25. 02. 2013 č.k. 12Ro/80/2013-24 súd uložil odporkyniam, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatili navrhovateľovi spoločne a nerozdielne uplatnenú pohľadávku, ako i trovy konania vo výške 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia vo výške 66,54 eura s tým, že plnením jednej z odporkýň zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť ostatných odporcov, alebo aby v tej istej lehote podali odpor proti platobnému rozkazu. Navrhovateľovi a obom odporkyniam bol platobný rozkaz doručený do vlastných rúk zhodne dňa 03. 04. 2013. Dňa 11. 04. 2013 bolo súdu prvého stupňa doručené oznámenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, že vstupuje do konania na podporu odporkýň ako vedľajší účastník, žiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a tiež navrhol, aby mu súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania. Súd prvého stupňa (vyšší súdny úradník) dňa 25. 04. 2013 dal pokyn kancelárii doručiť ZDRUŽENIU návrh na vydanie platobného rozkazu s prílohami, ako i platobný rozkaz, ktorý prevzal jeho právny zástupca dňa 03. 05. 2013. Tiež dal pokyn oznámiť navrhovateľovi a odporkyniam vstup ZDRUŽENIA do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň a poučil ich o možnosti vzniesť námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva. Dňa 06. 05. 2013 ZDRUŽENIE urgovalo doručenie všetkých príloh k žalobnému návrhu a tieto mu boli doručené dňa 14. 05. 2013. Následne dňa 16. 05. 2013 bol súdu prvého stupňa doručený odpor ZDRUŽENIA proti platobnému rozkazu, ktorá skutočnosť bola oznámená odporkyniam a boli vyzvané na písomné vyjadrenie sa, či s týmto odporom súhlasia. Navrhovateľ podaním, doručeným súdu dňa 06. 06. 2013, vzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva ZDRUŽENIA v konaní na strane odporkýň, o ktorej súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 OSP). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi

alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 OSP). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 OSP). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 OSP).

Výklad právnej úpravy podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení podal Najvyšší súd už vo svojej rozhodovacej praxi. V tomto smere konštatoval, že vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní, pričom vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov a teda zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil a táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie, alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 OSP daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. I keď z ust. § 93 ods. 3 OSP možno vyvodíť, že tretia osoba sa stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje do konania na strane niektorého z účastníkov, jej vstup do konania nie je však prípustný v každom konaní. S ohľadom na zmysel vedľajšieho účastníctva (pomocť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov), treba ustanovenie § 93 ods. 3 OSP, pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie, čo však neplatí napríklad pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátanom konaní, ktoré v porovnaní s obvyklým priebehom reálneho sporového konania vykazuje výrazné odlišnosti, keďže sa realizuje bez nariadenia pojednávania a bez dokazovania vo vlastnom zmysle slova. Pokiaľ odporca v tzv. skrátanom konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez jeho vypočutia len na základe skutočností uvádzaných navrhovateľom a návrh sa odporcovi doručuje až spolu s platobným rozkazom, nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu, nemôže tak procesne účinne urobiť ani iný subjekt, domáhajúci sa vstupu do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Vstupom takého subjektu do konania sa totiž nemôže naplniť zmysel vedľajšieho účastníctva, ktorým je „pomoc v spore“. Konanie majúce povahu tzv. skrátaného konania nadobudne atribúty sporového konania totiž až včasným podaním odôvodneného odporu odporcom, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zrušuje a súd nariadi pojednávanie. Až po takomto procesne účinne uplatnenom úkone odporcu môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva, pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho s cieľom prispieť k ochrane jeho práv (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 2 OSP), prípadne aj svojich vlastných práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 1 OSP). Znamená to potom, že účinky vedľajšieho účastníctva v štádiu tzv. skrátaného konania nenastanú. Uvedené závery o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva plne platia i pre všetky typy vedľajšieho účastníctva, t.j. aj pre vedľajšie účastníctvo právnických osôb, ktorých predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu a nie sú v rozpore ani „s cieľmi Európskej únie pri zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa deklarovanej v čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, ani v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ“, keď ochranu práv spotrebiteľa môžu príslušné právnické osoby plne realizovať v riadnom sporovom konaní. Najvyšší súd SR tiež konštatoval, že „začatie“ sporového konania v zmysle § 174 ods. 2 OSP včasným podaním odôvodneného odporu môže iniciovať len odporca, nie aj tretia osoba, ktorá sa nestala procesne účinným spôsobom (vedľajším) účastníkom konania, pretože iba odporca disponuje oprávnením dať procesne významný podnet na pokračovanie v konaní, v ktorom sa potom, okrem iných, uplatní prejednáca zásada a zásada kontradiktórnosti. Iba odporca rozhoduje o tom, či mieni v spore pokračovať a je výlučne na jeho vôli, či podá odpor proti platobnému rozkazu (porovnaj napr. rozhodnutie NS SR zo dňa 21. 10. 2013 sp.zn. 7Cdo 135/2013, zo dňa 28. 01. 2014 sp.zn. 4Cdo 209/2013).

Posudzujúc predmetnú vec vo svetle zhora uvedených skutkových zistení a záverov, je potom zrejmé, že ak ZDRUŽENIE podaním zo dňa 05. 04. 2013, doručeným súdu prvého stupňa dňa 10. 04. 2013 mu oznámilo, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu odporčyň v 1. a 2. rade a to vo fáze tzv. skrátaného konania, keď odporkyne odpor proti platobnému rozkazu nepodali, nenastali urobením tohto úkonu účinky vzniku jeho vedľajšieho účastníctva a zároveň nebol tu teda procesne relevantný dôvod ani na to, aby mu súd prvého stupňa doručil platobný rozkaz. Námiety navrhovateľa uvádzané

v jeho odvolaní sú tak plne dôvodné a pokiaľ súd prvého stupňa na návrh navrhovateľa rozhodol o pripustení vstupu ZDRUŽENIA do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporkýň v 1. a 2. rade, jeho rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciacii tohto rozhodnutia, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania, ktoré si navrhovateľ uplatnil vo svojom odvolaní, odvolací súd nerozhodoval, opierajúc sa o ust. § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP, keďže odvolanie smerovalo len voči procesnému rozhodnutiu a o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, o ktorý prípad doposiaľ nejde.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.